

Davacı ve Yürütmenin

Durdurulmasını İsteyenler : 1- TMMOB Kimya Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Seher Kaynar

Çevre Sk. No:6B/12 Tekdal Apt. Çankaya - ANKARA

2- TMMOB Gıda Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Zehra Mudun Sancar

GMK Bulvarı 18/12 Demirtope - ANKARA

3- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Zuhal Dönmez

Bestekar Sokak No:49/5 Kavaklıdere - ANKARA

Davalı : Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - ANKARA

Vekill : Hukuk Müşaviri Nurten Koçak (Aynı yerde)

İstemin Özeti : 7.1.2014 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik'in şekil yönünden tamamının ve 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir

Danıştay Tetkik Hakimi : Kamuran Bedirhan

Düşüncesi : Dava konusu 4. maddesinin, "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik" in 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına, anılan Yönetmeliğin şekil yönünden tamamına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince davalı idarenin savunmasının geldiği görülerek yürütmenin durdurulması istemi incelendi, gereği görüldü:

Dava; 7.1.2014 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik'in şekil yönünden tamamının ve 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Davanın durumu ve uyuşmazlığın hukuki niteliğine göre, 7.1.2014 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine dair yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik" in şekil yönünden tamamına yönelik yürütmenin durdurulması istemine ilişkin olarak; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

Yönetmeliğin, 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1.

fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin incelenmesi:

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanunun amacının, gıda ve yem güvenliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunmasını da dikkate alınarak korumak ve sağlamak olduğu; 2. maddesinde, Kanunun, gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ile yemlerin üretim, işleme ve dağıtımının tüm aşamalarını ve bu konulara ilişkin resmi kontrolleri ve yaptırımları kapsadığı; 3. maddesinde, gıdanın, doğrudan insan tüketimine sunulmayan canlı hayvanlar, yem, hasat edilmemiş bitkiler, tedavi amaçlı kullanılan tıbbi ürünler, kozmetikler, tütün ve tütün mamulleri, narkotik veya psicotropik maddeler ile kalıntı ve bulaşanlar hariç, insanlar tarafından yenilen, içilen veya yenilmesi, içilmesi beklenen işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş her türlü madde veya ürün, içki, sakız ile insanın üretimi, hazırlanması veya muameleye tâbi tutulması sırasında kullanılan su veya herhangi bir maddeyi; gıda işletmecisinin, kâr amaçlı olsun veya olmasın kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının herhangi bir aşamasında kontrolü altında yürütülen faaliyetlerin, mevzuat hükümlerine uygunluğundan sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade ettiği; 21. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, güvenilir olmayan gıdanın, gıda ile temas eden madde ve malzemenin piyasaya arz edilemeyeceği, insan sağlığı için tehlike oluşturan ve tüketime uygun olmayan gıdanın, güvenilir olmayan gıda kabul edileceği, (b) bendinde, gıdanın güvenilir olup olmadığının belirlenmesinde, üretim, işleme ve dağıtım aşamaları, etiket bilgileri ve sağlıkla ilgili uyarı niteliğindeki bilgiler ile insanlar tarafından günlük normal kullanım koşullarının dikkate alınacağı; 22. maddesinin 1. fıkrasında, gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ve yem ile ilgili faaliyet gösteren işletmecilerin, kendi faaliyet alanının her aşamasında Kanunda belirtilen şartları sağlamak ve bunu doğrulamakla yükümlü olduğu, 7. fıkrasında, Ek-1'de belirlenen gıda ve yem işletmelerinin, işin nevine göre, konu ile ilgili lisans eğitimi almış en az bir personel çalıştırmak zorunda olduğu, 8. fıkrasında, bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği hükme bağlanmıştır.

17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğin, dava konusu 4. madde ile yürürlükten kaldırılan 10. maddesinin (a) bendinde, "Çalıştırılması zorunlu personelden meslek odası bulunan meslek mensubu, bağlı olduğu meslek odasından ilgili işletmede çalıştığına dair belge alacaktır. Meslek odası bulunmayan meslek mensupları için gıda işletmecisi ile yapacağı sözleşme aranacaktır. Kamu kurumlarında çalışanlarda bu belge yerine kurum amiri tarafından imzalı görevlendirme yazısı aranır." hükmüne yer verilmiştir.

Sağlıklı bir toplumun oluşturulmasında, halkın sağlığı, halkın yeterli ve güvenli gıda ile beslenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple, gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtım faaliyetlerini yürüten gıda işletmelerinin Kanun'da belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. 5996 sayılı Kanun ile, uluslararası kabul gören standartlara uygun güvenilir gıda üretimi ve insan sağlığı bakımından olası risklerin daha üretim aşamasında engellenebilmesi amacıyla, gıda işletmelerine üretim nevine göre en az lisans düzeyinde gerekli eğitimi almış personel istihdam etme zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamda, 5996 sayılı yasanın 1. ekinde yer alan gıda

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2014/1102

işletmeleri, üretilen gıdanın türüne göre, yine aynı ekte yer alan meslek mensuplarını istihdam etmek zorundadır.

Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğin, Çalıştırılması zorunlu personele ilişkin usul ve esasların düzenlendiği 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan, Çalıştırılması zorunlu personelden meslek odası bulunan meslek mensubunun, bağlı olduğu meslek odasından ilgili işletmede çalıştığına dair belge alacağı, meslek odası bulunmayan meslek mensupları için gıda işletmecisi ile yapacağı sözleşmenin aranacağı, kamu kurumlarında çalışanlarda bu belge yerine kurum amiri tarafından imzalı görevlendirme yazısı aranacağı şeklindeki uygulama dava konusu düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır. Anılan düzenlemenin yürürlükten kaldırılması, meslek mensuplarının bağlı oldukları meslek odasının bilgisi ve denetimi dışında çalışmaları, meslek mensubu olmayan kişilerin sahte diploma ile çalışması veya aynı meslek mensubunun birden çok yerde istihdam edilmesi durumuna sebep olacak niteliktedir. Gıda işletmelerinin zorunlu personel istihdam etmesi uygulamasının amacının, gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının, konusunda uzman olan kişilerin denetimi ve gözetimi altında gerçekleştirilerek, halk sağlığının korunması ve halkın güvenilir gıda ile beslenmesinin sağlanması olduğu da dikkate alındığında, dava konusu düzenlemenin meslek mensuplarının sadece kağıt üzerinde istihdam edilmesine neden olacağı, böylelikle asıl amaç olan gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının meslek mensubunun denetimi ve kontrolü altında yapılmasını engelleyeceği sonucuna varıldığından, dava konusu düzenlemede 5996 sayılı yasa ile 22. maddesinde düzenlenen, gıda işletmelerinin, işin nevine göre, konu ile ilgili lisans eğitimi almış en az bir personel çalıştırmak zorunda olduğu şeklindeki kuralın amacına uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulması için aranılan koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından, istemin kısmen kabulüyle Yönetmeliğin, 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına, anılan Yönetmeliğin şekil yönünden tamamına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi (7) gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz edilebileceğinin taraflara duyurulmasına, 27.11.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Mehmet
ÜNLÜÇAY

Üye
Emin Celalettin
ÖZKAN

Üye
Kemal
BİLECEN

Üye
Mahmut
ERSERT

Üye
Okay
KOÇAK

